

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 393. Quid dicendum de permutatione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

Deo & sanctis pro remedio animarum suarum obtulerunt & consecrarent ab hoc ecclesia servitum commutationis commercio abstacti, in servitum secularem seu laicorum redigantur. Pro ut haec statuuntur & dicuntur, c. *mancipia. c. injustum.* b. t. & can. *injustum*, cans. 12. quæst. 2. Nihilominus tamen etiam servos ecclesiæ fugitivos, sicut SS. Canones permittunt distrahi & vendi (intellige, dum extra fugam sunt; securus enim est, quamdiu in fuga sunt, ut Gl. in c. 4. b. t. v. *fugitivos.*) etiam secularibus, ut constat ex cit. c. 4. & cit. can. *cum injustum;* ita etiam à potiore permittunt eos permutari cum servis secularium. De cætero dixi: modò permutatio illa bonorum ecclesiasticorum fiat ex rationabili causa: qualis in specie assignatur & statuitur in c. si *Principes. b. t.* desumpto ex auct. de non alien. aut permut. reb. eccles. col. 2. §. ut autem lex. Si Princeps ex rationabili causa petat & offerat talem commutationem bonorum suorum, dum ea sunt æqualis valoris, cum bonis ecclesiæ, ob necessitatem aut majorem commoditatem suam, volens v. gr. ampliare palatum suum, construere hortum, ædificare munitionem seu castrum adversus hostium incursus in loco, ubi ecclesia habet agros suos vel prædium; tunc enim licita est talis permutatio. Pirk. b. t. num. 6. Muller. ad *Scrib.* b. t. thes. 19. lit. e. citatis Paris. vol. 4. cons. 141. num. 29. Vivian. in *ration. Juris Pontif.* b. t. c. 1. Afflct. decis. 17. idque, etiam si ecclesia exinde non perciperet majorem utilitatem, modò tamen

etiam inde non incurrat notabile damnum; adhibitis tamen & in hoc casu juris solennitatibus, ut Pirk. b. t. num. 6. cum Jo. And. b. t. num. 3. item Muller. loc. cit. contra Hoff. Cujus dispositionis haec est ratio, quod merita Principis erga ecclesiam, & honor ipsi debitus exigere videatur, ut justa eius petitioni satisfiat, quantum sine ecclesiæ incommodo seu damno fieri potest. Quamvis autem alias in jure nomine Principis veniat solus Imperator & Rex, aliuvè, nullum superiorum agnoscens, posse tamen hoc extendi ad alios magnos ecclesiæ patronos & fundatores; eo quod, cum talis permutatio non sit coacta, sed petita ex rationabili causa, nec cedat in damnum ecclesiæ, fiatque propter honorem patroni valde potens, & ad majorem ejus benevolentiam conciliandam, hoc ipso sit utilis ecclesiæ, censem cum Laym. loc. cit. thes. 75. Pirk. b. t. num. 7. quamvis, ut iidem, in hoc casu non sit adhuc sufficiens causa vendendi, nisi Princeps, cui fit venditio, se obliget, quod pretio constituto aliam rem ecclesiæ utiliorem, vel faltem æquè commodam, velit comparare juxta c. *sine exceptione*, cans. 12. quæst. 2.

Quæst. 393. Quid dicendum de permutatione beneficiorum ecclesiasticorum?

R Esp. Hanc materiam exactè à me tractatam in *Foro benefic.* part. 3. à quæst. 815. ad qu. 876. inclusivè, quod lectorem remitto.

TITULUS XX.

De Feudis.

CAPUT PRIMUM.

Dc

Feudorum Natura, Varietate, Acquisitione, de que Rebus, quæ dari, Personis quæ dare, & quibus dari possit Feudum.

Quæst. 394. Quid sit feudum?

R Esp. Feudum (desumpto rectius hoc nomine à fide & fidelitate, quâ vasallus obstringitur domino directo & origine ejus probabilius deducitur à Longobardis Italiam diu occupantibus, ut videre est apud Fachin. l. 7. c. 1. Harprecht. ad *Clar.* §. *feudum.* quæst. 1. num. 11. & alios,) acceptum pro ipso contraictu feudal stricte tali, (dum alias interdum sumitur pro jure, quod ex tali contraictu vasallo nascitur, aut pro ipsa re, quæ in feudum datur,) sic bene & explicatiū definitur apud Claram, l. 4. sentent. §. *feudum.* quæst. 4. Zasium in *epitom. feudal.* p. 1. num. 3. Rosenth. tr. de *feud.* c. 1. conclus. 3. Less. l. 2. de *Just.* c. 24. n. 5. quod sit concessio benevolia & perpetua rei immobilis vel ei æquivalentis, quod ad translationem dominii utilis, proprietate illius retenta, sub onere fidelitatis & exhibitionis obsequii & servitii personalis.

2. Dicitur primò: *concessio*, potius quam donatio, ubi enim dominus uteretur verbo *donamus* vel simili importante liberam donationem, censenda erit donatio, & non feudalis concessio. Clar. loc. cit. quæst. 17. cum Oldrad. cons. 159. n. 3. Et cùm à proprietate verborum non sit recedendum, & beneficia Principum amplianda; benevolia tamen seu liberalis & gratuita, dum l. 2. *feudor.* tit. 25. & alibi passim vocatur beneficium; & quia fit plerumque gratis; dum neque pretio acquiritur, neque etiam pro eo obtento quicquam solvit per modum canonis in recognitionem dominii directi, ut contingit in emphyteusi; à qua proinde per hoc posterius distinguitur, ut & per prius à feudo, quod dicitur emptitum, de quo, l. 1. *feud.* tit. 20. et si per hoc rationem beneficii non omnino amittat, ut Rosenth. loc. cit. num. 2. & 3. Haunold. de f. & f. Tom. 3. rr. 9. num. 585.

3. Dicitur secundò: *perpetua*: dum enim constituuntur quandoque feuda ad certum tempus aut ad vitam illius, cui conceduntur, qua exspirante exin-